

Hybrydowa teoria sądów estetycznych Teresy Marques – zastosowania i problemy

Kontekstualizm treści dobrze radzi sobie z interpretacją wypowiedzi na tematy subiektywne. Zakłada, że zdanie takie jak np. „Statek niewolniczy Williama Turnera jest piękny” wypowiedziane przez Jana wyraża treść „Statek niewolniczy Williama Turnera jest piękny według moich (Jana) standardów estetycznych”. Dzieje się tak dlatego, że wyrażenia odnoszące się do subiektywnych własności zawierają tzw. *standard* (lub *experiencer*) *parameter*, który jest uzupełniany przez kontekst. Takie rozwiązanie wyjaśnia intuicje mówiące, że przedmioty lub czyny nie są po prostu piękne, smaczne lub dobre, lecz są takie według kogoś lub jakiegoś standardu. Wyjaśnienie subiektywności ma jednak swoją cenę – kontekstualiści mają problem z wyjaśnieniem sporów na tematy subiektywne. Jeśli bowiem dwoje rozmówców przyjmuje egocentryczną perspektywę, to dwa pozornie sprzeczne sądy nie będą sprzeczne na poziomie treści.

Istnieje kilka propozycji, które zachowują kontekstualizm treści, ale starają się rozwiązać problem zaginionej niezgody. Jedną z nich jest zaproponowana w 2016 r. teoria hybrydowo-dyspozycyjna Teresy Marques. Zakłada ona, że jeśli U wypowiada zdanie „x jest dobre”, to U wyraża dyspozycyjną własność, że my (grupa, do której należą tacy jak U) pragniemy pragnąć x w sposób w w idealnych warunkach oznaczaną przez „dobre” i twierdzi, że x ma tę własność. Dodatkowo, U pragmatycznie komunikuje, że:

- (i) pragnie x (w sposób w)
- (ii) że pragnie, żebyśmy my (uczestnicy konwersacji) pragnęli pragnąć x.

W oryginale: *“If U asserts the sentence ‘x is good’, then U expresses a dispositional property we desire to desire x in way w in ideal conditions by ‘good’ and asserts that x has that property (where ‘we’ refers to the group of relevantly similar people).*

- (i) *In asserting ‘x is good’, U conveys that she desires x (in way w).*
- (ii) *U conveys that she desires that we desire to desire x (where ‘we’ refers to the participants in the conversation).”* (p. 23)

Treści (i) i (ii) mogą być odrzucone przez rozmówcę, co może powodować powstanie wrażenia sporu. Marques sugeruje, że (i) i (ii) są przekazywane za pomocą jakiegoś pragmatycznego mechanizmu: presupozycji lub uogólnionej implikatury konwersacyjnej. W moim wystąpieniu przedstawię motywacje Marques stojące za powyższym ujęciem wypowiedzi na tematy subiektywne i spróbuję pokazać, że treści (i) i (ii) najprawdopodobniej nie są ani presupozycjami ani implikaturami. Jeśli czas pozwoli, pokażę, że nawet jeśli jej koncepcja się broni, nie da się jej uzgodnić z obiecującymi analizami leksykalnymi wyrażen subiektywnych (np. wg Väyrnena 2014 czy Cepollaro i Stojanovic 2016).

- Cepollaro, B., Stojanovic, I. (2016) Hybrid Evaluatives: In Defense of a Presuppositional Account, *Grazer Philosophische Studien* 93, pp. 458-488.
- Marques, T. (2016) Aesthetic predicates: a hybrid dispositional account, *Inquiry: An Interdisciplinary Journal of Philosophy*, Vol. 59, Issue 6.
- Väyrnen, P. (2013) *The Lewd, the Rude and the Nasty*, New York: Oxford University Press.